

www.riazisara.ir سایت ویژه ریاضیات

درسنامه ها و جزوه های ریاضی

سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور

نمونه سوالات امتحانات ریاضی

نرم افزارهای ریاضیات

و...

(@riazisara)

ریاضی سرا در تلگرام:

<https://t.me/riazisara>

(@riazisara.ir)

ریاضی سرا در اینستاگرام:

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

۷۱- نمایش مختصاتی یک رابطه، وقتی تابع است که هر خط موازی محور ... ها نمودار تابع را ... در یک نقطه قطع کند.

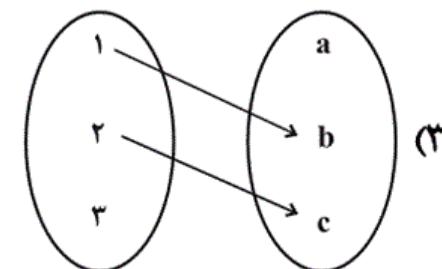
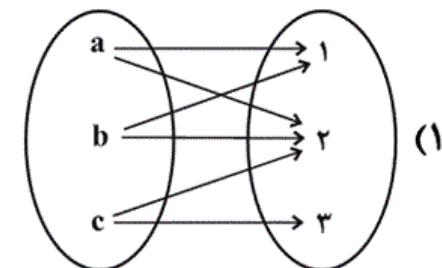
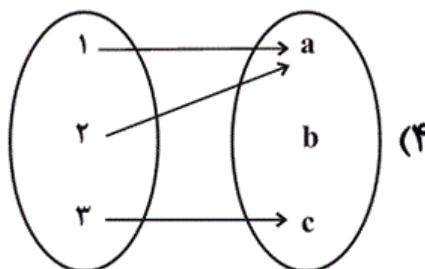
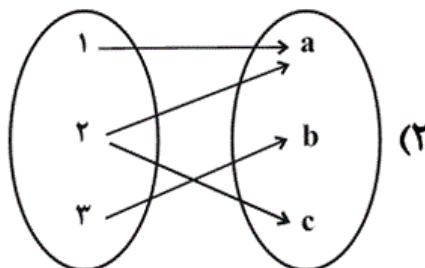
(۲) X ها، حداقل

(۴) y ها، حداقل

(۱) X ها، حداقل

(۳) y ها، حداقل

۷۲- کدامیک از گزینه‌های زیر تابع است؟

۷۳- اگر $f : A \rightarrow B$ باشد، در این صورت برد تابع f کدام است؟

$$A = \{-2, -1, 0, 1, 2\}$$

$$f(x) = (x - 1)^2$$

$\{-9, -1, 0, 1, 9\}$ (۴)

$\{0, 1, 4, 9\}$ (۳)

$\{0, 1\}$ (۲)

$\{-1, 0, 1\}$ (۱)

۷۴- کدامیک از ضابطه‌های زیر مربوط به یک تابع ثابت است؟

$$f(x) = \begin{cases} -4 & , x \geq 1 \\ 4 & , x < 1 \end{cases}$$

(۴)

$$\begin{cases} f : A \rightarrow B \\ f(x) = -5 \end{cases}$$

(۳)

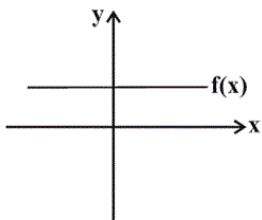
$$\begin{cases} f : A \rightarrow B \\ f(x) = \frac{1}{x} \end{cases}$$

(۲)

$$\begin{cases} f : A \rightarrow B \\ f(x) = x \end{cases}$$

(۱)

-75- در نمودار تابع روبه رو، اگر $f(5) = 3$ باشد، در این صورت حاصل $\frac{f(-5)}{5}$ کدام است؟ (خط داده شده موازی محور X هاست).

$$-\frac{2}{5} \quad (2)$$

-3 (1)

$$-\frac{5}{2} \quad (4)$$

3 (3)

-76- اگر f یک تابع ثابت باشد که دامنه آن مجموعه اعداد حقیقی است، در این صورت چه تعداد از موارد زیر همواره صحیح است؟

$$f(k+1) = f(k) \quad (ب)$$

$$f(kx) = kf(x) \quad (ج)$$

$$f(x) = f(-x) \quad (د)$$

4) صفر

3 (3)

2 (2)

1 (1)

-77- اگر f یک تابع ثابت باشد و در این تابع $f(2a + 3b + 5) = 2f(a) + 3f(b) + 5$ کدام است؟

4) صفر

$$-\frac{5}{2} \quad (3)$$

$$-\frac{5}{4} \quad (2)$$

10 (1)

-78- در تابع $\{(a, b) | f = \{(3, 2), (a, b-2), (5, 2a-b)\}$ خروجی مستقل از ورودی است. حاصل $a - b$ کدام است؟

-2 (4)

2 (3)

-1 (2)

1 (1)

-79- اگر رابطه $\{(a+b, -4), (b^2, b-2), (a+b, -1), (a+1, b-a)\}$ یک تابع ثابت باشد، در این صورت میانگین اعضای دامنه کدام است؟

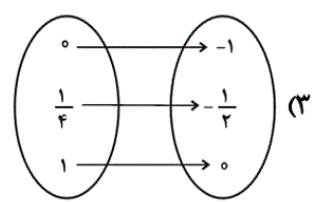
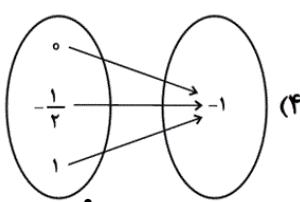
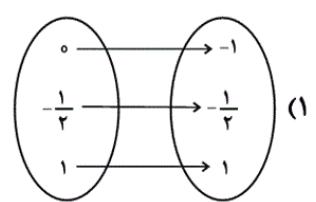
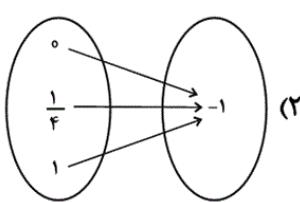
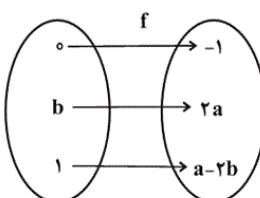
$$-\frac{1}{3} \quad (4)$$

3) صفر

$$\frac{7}{3} \quad (2)$$

$\frac{7}{2} \quad (1)$

-80- رابطه f تابعی است که برد آن یک عضو دارد. کدام نمایش پیکانی صحیح است؟

-۸۱- اگر تابع $f(x) = (k-6)x^4 + (m-1)x + 3mk$ ثابت باشد، حاصل $f(4)$ کدام است؟

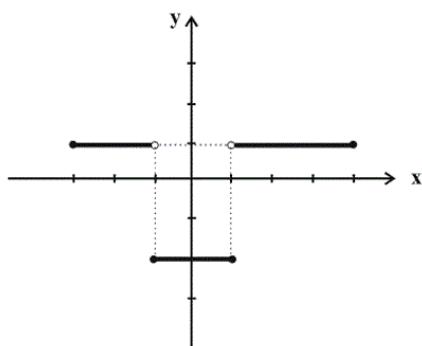
-۶ (۴)

۶ (۳)

-۱۸ (۲)

۱۸ (۱)

-۸۲- کدام یک از گزینه‌های زیر نشان‌دهنده ضابطه تابع زیر می‌باشد؟

$$f(x) = \begin{cases} 1 & , -3 \leq x \leq -1 \\ -2 & , -1 < x < 1 \\ 1 & , 1 \leq x \leq 4 \end{cases} \quad (۱)$$

$$f(x) = \begin{cases} 1 & , -3 < x < -1 \\ -2 & , -1 \leq x \leq 1 \\ 1 & , 1 \leq x \leq 4 \end{cases} \quad (۲)$$

$$f(x) = \begin{cases} 1 & , -3 \leq x \leq -1 \\ -2 & , -1 < x < 1 \\ 1 & , 1 \leq x \leq 4 \end{cases} \quad (۳)$$

$$f(x) = \begin{cases} 1 & , -3 \leq x < -1 \\ -2 & , -1 \leq x \leq 1 \\ 1 & , 1 < x \leq 4 \end{cases} \quad (۴)$$

$$A = \frac{f(0) - f(2)}{3f(-1)}$$

-۸۳- اگر $f(x) = \begin{cases} x^2 - x & , x \geq 0 \\ \sqrt{x+1} & , -1 < x < 0 \end{cases}$ باشد، حاصل عبارت مقابل کدام است؟

$-\frac{3}{8}$ (۴)

$-\frac{1}{8}$ (۳)

$-\frac{1}{9}$ (۲)

$-\frac{2}{9}$ (۱)

-۸۴- اگر $f(x) = \begin{cases} x^2 - 8 & , x \geq 2 \\ -2 & , 1 \leq x < 2 \\ 3 & , 0 \leq x < 1 \\ x^2 + 8 & , -1 \leq x < 0 \end{cases}$ باشد، آنگاه حاصل $f(2) + f(\sqrt{3}) + f\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) + f(-1)$ کدام است؟

۱۱ (۴)

۶ (۳)

-۱ (۲)

-۱۳ (۱)

-۸۵ اگر $f(x) = \begin{cases} a+x & , \quad x \geq 1 \\ -2ax & , \quad x \leq 1 \end{cases}$ کدام است؟ $f(2) + f(-1)$

۴) صفر

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

-۸۶ برد تابع $f(x) = \begin{cases} x-2 & , \quad x > 0 \\ 0 & , \quad x = 0 \\ -x+1 & , \quad x < 0 \end{cases}$ کدام است؟

$y > -2$ (۴)

$y \geq -2$ (۳)

$y < -2$ (۲)

$y \leq -2$ (۱)

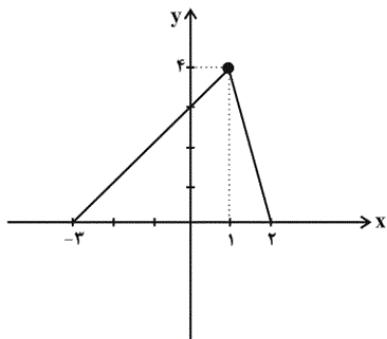
-۸۷ ضابطه تابع $C(n) = \begin{cases} 0 & , \quad 1 \leq n \leq 4 \\ 10 & , \quad n = 5 \\ 20 & , \quad n = 6 \\ 30 & , \quad n = 7 \\ 40 & , \quad n = 8 \end{cases}$ به صورت خلاصه شده مطابق کدام گزینه است؟ ($n \in N$)

$$C(n) = \begin{cases} 0 & , \quad 1 \leq n \leq 4 \\ 10(n-5) & , \quad 5 \leq n \leq 8 \end{cases} \quad (۲)$$

$$C(n) = \begin{cases} 0 & , \quad 1 \leq n \leq 4 \\ 10n & , \quad 5 \leq n \leq 8 \end{cases} \quad (۱)$$

$$C(n) = \begin{cases} 0 & , \quad 1 \leq n \leq 4 \\ 10(n-4) & , \quad 4 \leq n < 9 \end{cases} \quad (۴)$$

$$C(n) = \begin{cases} 0 & , \quad 1 \leq n \leq 4 \\ 10(10-n) & , \quad 5 \leq n \leq 9 \end{cases} \quad (۳)$$

$$f(x) = \begin{cases} 4x - 8 & , 1 \leq x \leq 2 \\ -x + 3 & , -3 \leq x \leq 1 \end{cases} \quad (1)$$

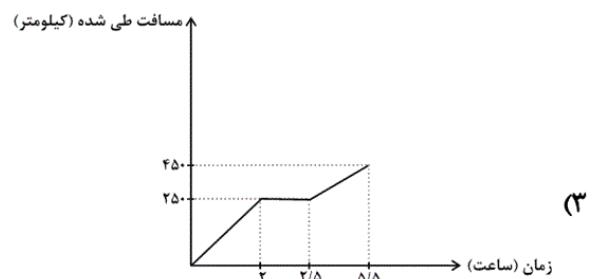
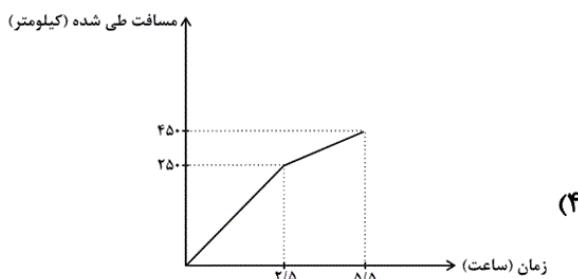
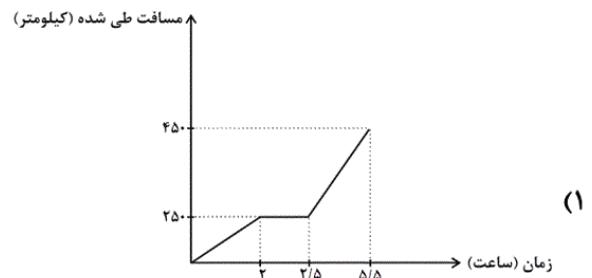
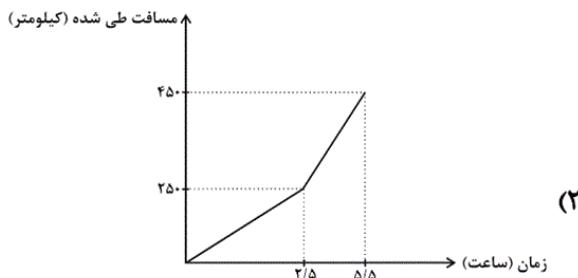
$$f(x) = \begin{cases} -4x + 8 & , 1 \leq x \leq 2 \\ x + 3 & , -3 \leq x \leq 1 \end{cases} \quad (2)$$

$$f(x) = \begin{cases} -4x - 8 & , 1 \leq x \leq 2 \\ -x - 3 & , -3 \leq x \leq 1 \end{cases} \quad (3)$$

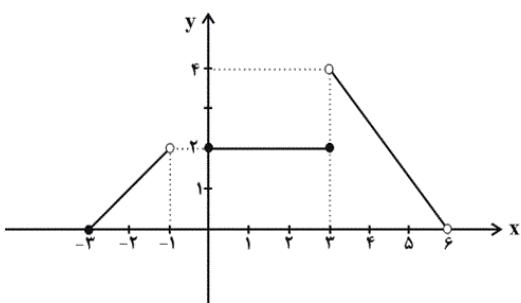
$$f(x) = \begin{cases} -4x + 8 & , 0 \leq x \leq 2 \\ x + 3 & , -3 \leq x \leq 0 \end{cases} \quad (4)$$

۸۹- قطاری از تهران به سمت شاهروд حرکت می‌کند، اگر مسیر تهران تا سمنان را در مدت ۲ ساعت طی کند و در سمنان به مدت $\frac{1}{5}$ ساعت توقف داشته باشد و دوباره به حرکت خود ادامه دهد بعد از ۳ ساعت به شاهرود می‌رسد. اگر فاصله تهران تا سمنان 250 کیلومتر

و فاصله سمنان تا شاهرود 200 کیلومتر باشد، کدام نمودار زیر حرکت این قطار را توصیف می‌کند؟

۹۰- در تابع شکل زیر حاصل $f(4) + f(-2) + f(2)$ کدام است؟

۱) صفر

۲) ۳

۳) ۴

$\frac{17}{3}$ (۴)

(هادی پلاور، صفحه‌ی ۲۲ تا ۲۴)

-۷۱

نمودار مختصاتی یک رابطه، وقتی تابع است که هر خط موازی محور y ها نمودار تابع را حداقل در یک نقطه قطع کند.

۴ ✓

۳

۲

۱

(محمد بهیرایی، صفحه‌ی ۲۲ تا ۲۴)

-۷۲

نمایش پیکانی یک رابطه وقتی تابع است که از هر عضو مجموعه اول دقیقاً یک پیکان خارج شود که با توجه به این تعریف نمودار مربوط به گزینه‌ی «۴» تابع است.

۴ ✓

۳

۲

۱

(مهدی ملارمنانی، صفحه‌ی ۲۲ تا ۲۴)

-۷۳

با توجه به ضابطه تابع داریم:

$$\begin{cases} f : A \rightarrow B \\ f(x) = (x - 1)^2 \end{cases}$$

x	$f(x) = (x - 1)^2$
-2	$f(-2) = (-2 - 1)^2 = (-3)^2 = 9$
-1	$f(-1) = (-1 - 1)^2 = (-2)^2 = 4$
0	$f(0) = (0 - 1)^2 = (-1)^2 = 1$
1	$f(1) = (1 - 1)^2 = 0^2 = 0$
2	$f(2) = (2 - 1)^2 = 1^2 = 1$

پس برد تابع $R_f = \{0, 1, 4, 9\}$ می‌باشد.

۴

۳ ✓

۲

۱

تابع $\begin{cases} f : A \rightarrow B \\ f(x) = C \end{cases}$ را که در آن مجموعه $\{C\} = R$ برد تابع است، تابع ثابت می‌نامند.

در تابع ثابت برد تابع تنها شامل یک عضو است که با توجه به این تعریف، گزینه‌ی «۳» تابعی ثابت است.

۴

۳✓

۲

۱

نمودار مربوط به یک تابع ثابت با ضابطه $f(x) = C$ می‌باشد که به‌ازای هر مقدار ورودی، خروجی تابع ثابت است، لذا با توجه به $f(5) = 3$ نتیجه می‌گیریم ضابطه تابع $f(x) = 3$ است و در این حالت داریم:

$$f\left(-\frac{2}{5}\right) = 3$$

۴

۳✓

۲

۱

در تابع ثابت همواره به ازای هر مقدار ورودی، خروجی تابع مقدار ثابتی دارد، حال به بررسی موارد می‌پردازیم:

$$f(x) = C \Rightarrow f(x) = f(-x) \Rightarrow C = C$$

این رابطه فقط به‌ازای $k = 1$ برقرار است. ب

این رابطه همواره برقرار است. ب

پس دو مورد از موارد ذکر شده همواره صحیح است.

۴

۳

۲✓

۱

فرض می‌کنیم ضابطه تابع ثابت $f(x) = C$ باشد، در این صورت به‌ازای هر مقدار

ورودی، خروجی تابع مقدار ثابت C است. لذا داریم:

$$f(2a + 3b + 5) = 2f(a) + 3f(b) + 5$$

$$\Rightarrow C = 2C + 3C + 5 \Rightarrow 4C + 5 = 0 \Rightarrow C = -\frac{5}{4} \quad (1)$$

$$f(-5) + f(3) = C + C = 2C \xrightarrow{(1)} 2 \times \left(-\frac{5}{4}\right) = -\frac{5}{2}$$

۴

۳✓

۲

۱

چون خروجی مستقل از ورودی است، پس تابع f ثابت است و تمام مؤلفه‌های دوم

زوج مرتب‌ها با یکدیگر برابر هستند، لذا داریم:

$$f = \{(3, 2), (a, b - 2), (5, 2a - b)\}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b - 2 = 2 \Rightarrow b = 4 & (1) \\ 2a - b = 2 \xrightarrow{(1)} 2a - 4 = 2 \Rightarrow 2a = 6 \Rightarrow a = 3 \end{cases}$$

$$a - b = 3 - 4 = -1$$

۴

۳

۲✓

۱

در تابع ثابت مؤلفه‌های دوم همه زوج مرتب‌ها با یکدیگر برابراند، لذا داریم:

$$f = \{(a+1, b-a), (b^2, b-2), (a+b, -4)\}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b-2 = -4 \Rightarrow b = -2 & (1) \\ b-a = -4 \xrightarrow{(1)} -2-a = -4 \Rightarrow a = 2 \end{cases}$$

پس رابطه تابع به فرم زیر است:

$$f = \{(3, -4), (4, -4), (0, -4)\}$$

میانگین اعضای دامنه تابع برابر است با:

$$= \frac{3+4+0}{3} = \frac{7}{3}$$

۴

۳

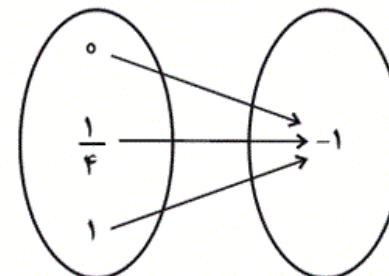
۲ ✓

۱

چون برد تابع تک عضوی است، پس تابع ثابت است و اعضای مجموعه دوم همگی با یکدیگر برابرند، لذا داریم:

$$\begin{cases} 2a = -1 \Rightarrow a = -\frac{1}{2} \\ a - 2b = -1 \Rightarrow -\frac{1}{2} - 2b = -1 \Rightarrow -2b = -\frac{1}{2} \Rightarrow b = \frac{1}{4} \end{cases}$$

پس نمایش پیکانی تابع به صورت زیر می‌باشد:

۴

۳

۲ ✓

۱

(امیر زراندوز، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

در ضابطه تابع ثابت، مقدار y به x بستگی ندارد، لذا باید x ها را حذف کنیم. برایاین منظور ضرایب x و x^2 را مساوی صفر قرار می‌دهیم:

$$k - 6 = 0 \Rightarrow k = 6, \quad m - 1 = 0 \Rightarrow m = 1$$

جایگذاری در تابع f

$$f(x) = 3 \times (1) \times (6) = 18 \Rightarrow f(4) = 18$$

 ۴ ۳ ۲ ۱ ✓

(امیر ورکیانی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

دقت کنید تابع در هر قسمت از دامنه یک تابع ثابت می‌باشد، لذا ضابطه آن به صورت
چند ضابطه‌ای و مطابق گزینه‌ی «۴» می‌باشد. ۴ ✓ ۳ ۲ ۱

(امیر زراندوز، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

برای محاسبه $f(0)$ و $f(2)$ باید از ضابطه بالایی f و برای محاسبه $f(-1)$ باید از
ضابطه پایینی f استفاده کنیم:

$$f(0) = 0^2 - 0 = 0, \quad f(2) = 2^2 - 2 = 2$$

$$f(-1) = \sqrt{-1+1} = \sqrt{0} = 0$$

$$\Rightarrow A = \frac{0-2}{3 \times (3)} = \frac{-2}{9}$$

 ۴ ۳ ۲ ۱ ✓

(فرداد روشی، صفحه‌ی ۲۷ تا ۳۹)

برای محاسبه $f(2)$ از ضابطه اول، برای محاسبه $f(\sqrt{3})$ از ضابطه دوم، برای محاسبه $f\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)$ از ضابطه سوم و برای محاسبه $f(-1)$ از ضابطه چهارم استفاده می‌کنیم.

$$f(2) = 4 - 8 = -4$$

$$f(\sqrt{3}) = -2$$

$$f\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = 3$$

$$f(-1) = 1 + 8 = 9$$

$$f(2) + f(\sqrt{3}) + f\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) + f(-1) = -4 - 2 + 3 + 9 = 6$$

۴

۳✓

۲

۱

(فرداد روشی، صفحه‌ی ۲۷ تا ۳۹)

-۸۵-

برای تابع بودن باید به ازای نقاط مشترک دامنه (در اینجا $x = 1$) هر دو ضابطه مقدار

یکسانی داشته باشند، لذا داریم:

$$a+1=-2a \Rightarrow 3a=-1 \Rightarrow a=\frac{-1}{3}$$

$$f(x) = \begin{cases} x - \frac{1}{3}, & x \geq 1 \\ \frac{2}{3}x, & x \leq 1 \end{cases}$$

پس ضابطه تابع به فرم $f(x)$ می‌باشد و برای محاسبه $f(2)$ می‌باشد و برای محاسبه

از ضابطه بالایی و برای محاسبه $f(-1)$ از ضابطه پایینی استفاده می‌کنیم:

$$f(2) + f(-1) = 2 - \frac{1}{3} + \frac{2}{3} \times (-1) = 1$$

۴

۳

۲

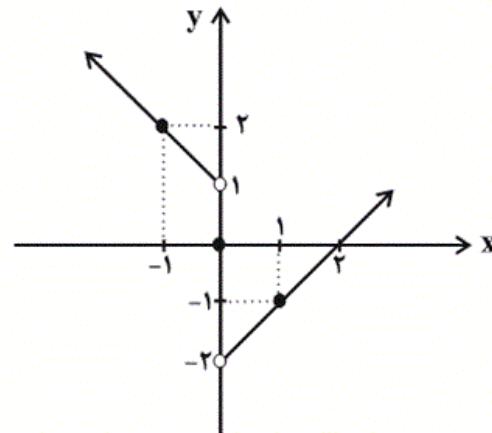
۱✓

برای پیدا کردن برد تابع، بهتر است نمودار آن را رسم کنیم و تغییرات y را بررسی

کنیم. برای رسم نمودار، از روش نقطه یابی استفاده می کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} x - 2 & , \quad x > 0 \\ 0 & , \quad x = 0 \\ -x + 1 & , \quad x < 0 \end{cases}$$

x	0	1
y	-2	-1

$$R_f = \{y > -2\}$$

پس برد این تابع برابر است با:

 ۴ ✓

 ۳

 ۲

 ۱

با توجه به ضابطه تابع به ازای $4 \leq n \leq 1$ مقدار تابع صفر و به ازای $n \geq 5$ مقدار تابع

مضرب صحیحی از عدد ۱۰ می باشد که به ازای $4 \geq n$ ضابطه تابع را می توان به صورت

$(n-4)10$ در نظر گرفت، پس ضابطه تابع به صورت زیر می باشد:

$$C(n) = \begin{cases} 0 & , \quad 1 \leq n \leq 3 \\ 10(n-4) & , \quad 4 \leq n < 9 \end{cases}$$

دقیق کنید در ضابطه دوم مقدار $n=9$ در دامنه ضابطه دوم علامت مساوی ندارد.

پس در دامنه تابع نیز قرار ندارد.

 ۴ ✓

 ۳

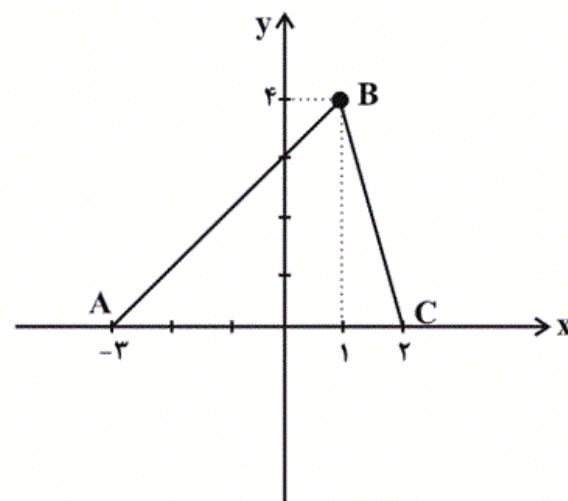
 ۲

 ۱

این تابع یک تابع چند ضابطه‌ای است، زیرا نمودار آن از بخش‌های مختلفی تشکیل

شده است و هر بخش یک تابع خطی می‌باشد که ضابطه هر یک را با توجه به محدوده

دامنه آن‌ها می‌یابیم:

$$\text{معادله خط } AB : A\left(\begin{matrix} -3 \\ 0 \end{matrix}\right), B\left(\begin{matrix} 1 \\ 4 \end{matrix}\right)$$

$$m_{AB} = \frac{4-0}{1-(-3)} = \frac{4}{4} = 1$$

$$y - 0 = 1(x - (-3)) \Rightarrow y = x + 3$$

$$\text{معادله خط } BC : B\left(\begin{matrix} 1 \\ 4 \end{matrix}\right), C\left(\begin{matrix} 2 \\ 0 \end{matrix}\right)$$

$$\Rightarrow m_{BC} = \frac{4-0}{1-2} = -4 \Rightarrow y - 4 = -4(x - 1) \Rightarrow y = -4x + 8$$

$$f(x) = \begin{cases} -4x + 8 & , 1 \leq x \leq 2 \\ x + 3 & , -3 \leq x \leq 1 \end{cases}$$

۱

۲

۳ ✓

۴

قطار مسافت بین تهران و سمنان را با سرعت بیشتری طی کرده، زیرا مسافت ۲۵۰

کیلومتر را در دو ساعت طی کرده یعنی در هر ساعت ۱۲۵ کیلومتر، ولی مسافت بین

سمنان و شاهروд را با سرعت $\frac{200}{3}$ کیلومتر بر ساعت طی کرده است، پس باید

شیب نمودار مسافت طی شده بین تهران تا سمنان بیشتر باشد. از طرفی قطار در

سمنان ۵٪ ساعت توقف داشته است، پس نمودار آن در این مدت به صورت یک

تابع ثابت است.

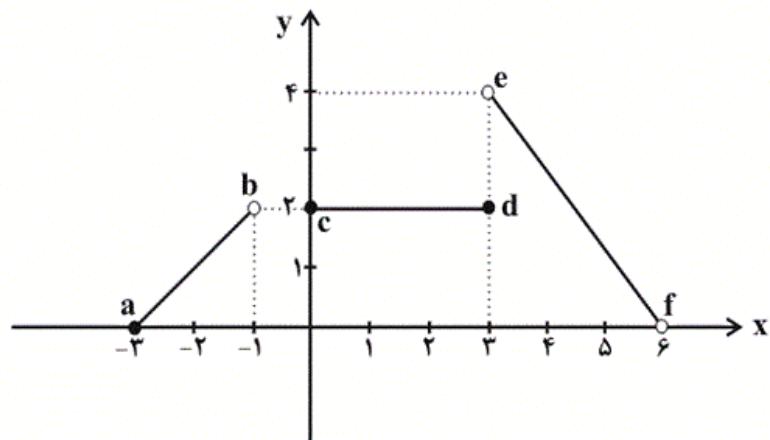
۴

۳ ✓

۲

۱

برای به دست آوردن مقادیر تابع ابتدا باید ضابطه تابع را تعیین کنیم که با توجه به شکل، هر سه قسمت نمودار خطی می‌باشند که برای به دست آوردن ضابطه آنها داریم:

ضابطه ab : $a\left(\begin{array}{c} -3 \\ 0 \end{array}\right), b\left(\begin{array}{c} 0 \\ 2 \end{array}\right)$

$$m_{ab} = \frac{2-0}{0-(-3)} = \frac{2}{3} = 1 \Rightarrow y - 0 = 1(x - (-3)) \Rightarrow y = x + 3$$

ضابطه cd : $y = 2$

ضابطه ef : $e\left(\begin{array}{c} 3 \\ 2 \end{array}\right), f\left(\begin{array}{c} 6 \\ 0 \end{array}\right)$

$$m_{ef} = \frac{0-2}{6-3} = -\frac{2}{3} \Rightarrow y - 2 = -\frac{2}{3}(x - 3) \Rightarrow y = -\frac{2}{3}x + 4$$

$$f(x) = \begin{cases} x + 3 & , -3 \leq x < -1 \\ 2 & , -1 \leq x \leq 3 \\ -\frac{2}{3}x + 4 & , 3 < x \leq 6 \end{cases}$$

حال برای به دست آوردن $f(4)$ از ضابطه سوم، $f(-2)$ از ضابطه اول و $f(2)$ از ضابطه دوم استفاده می‌کنیم:

$$f(4) = -\frac{2}{3} \times 4 + 4 = -\frac{16}{3} + 4 = \frac{4}{3}$$

$$f(-2) = -2 + 3 = 1$$

$$f(2) = 2$$

$$f(4) + f(-2) + f(2) = \frac{4}{3} + 1 + 2 = \frac{17}{3}$$

۴ ✓

۳

۲

۱